

- ❖ Жаһандық мәселелер:
- ❖ •Бай және кедей елдер
- ❖ •Ядролық соғыстың алдын алу,
- ❖ •Апаттық лақтау мен биоалуантүрлілік азаюының алдын алу,
- ❖ •Ресурстармен қамтамасыз ету,
- ❖ •Әлемдік жылыну,
- ❖ •Озон қауысы,
- ❖ •Демографиялық даму (дамушы елдердегі демографиялық жарылыс, дамыған елдердегі демографиялық дағдарыс),
- ❖ Әлемдік жылыну

Жаһандық мәселелердің тізімі

1. Бай және кедей елдер
2. Ядролық соғыстың алдын алу
3. Апаттық ластау мен биоалуантүрлілік азаюының алдын алу
4. Ресурстармен қамтамасыз ету
5. Әлемдік жылыну
6. Озон қуысы
7. Демографиялық даму
8. Лаңкестік (терроризм)

Жаһандық мәселелерді жіктеңіздер

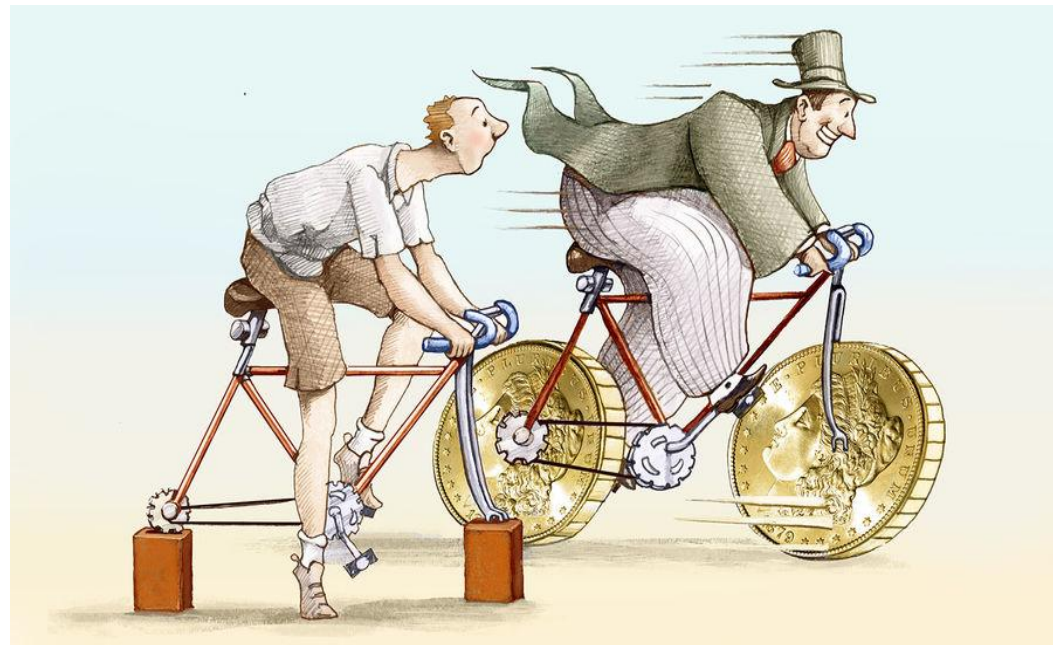
Әлеуметтік-
саяси

Ғылыми

Табиғи-
экономикалық

Сабақтың тақырыбы мен мақсаттарын анықтаңыздар.

Бай және кедей елдер,
ядролық соғыстың алдын алу.

Оқыту мақсаттары:

- ❖ Берілген ақпаратты, мәтінді графикалық түрде түйіндей алу;
- ❖ Берілген тақырыптағы пікірталасқа қатысу;

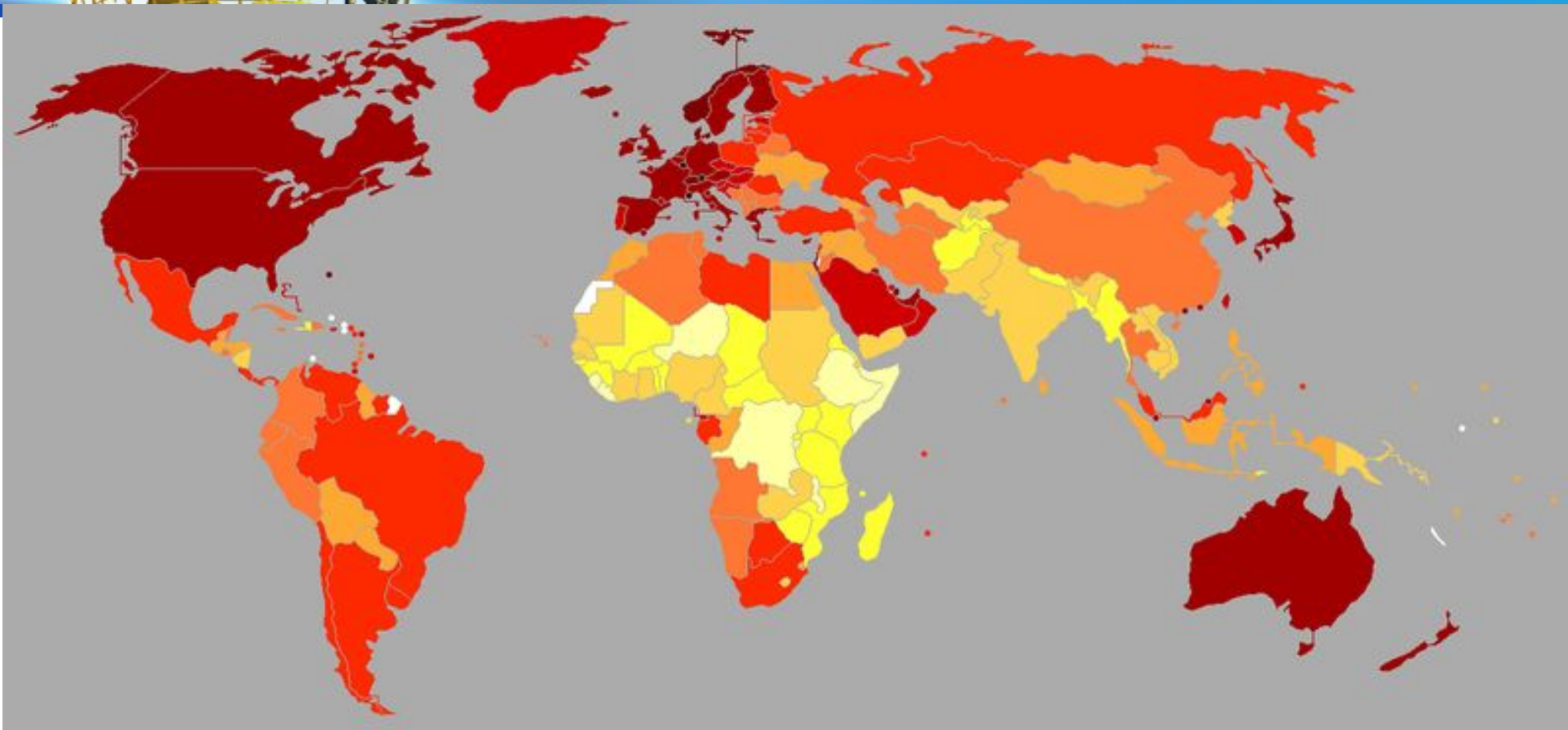

Жетістік критерийлері:

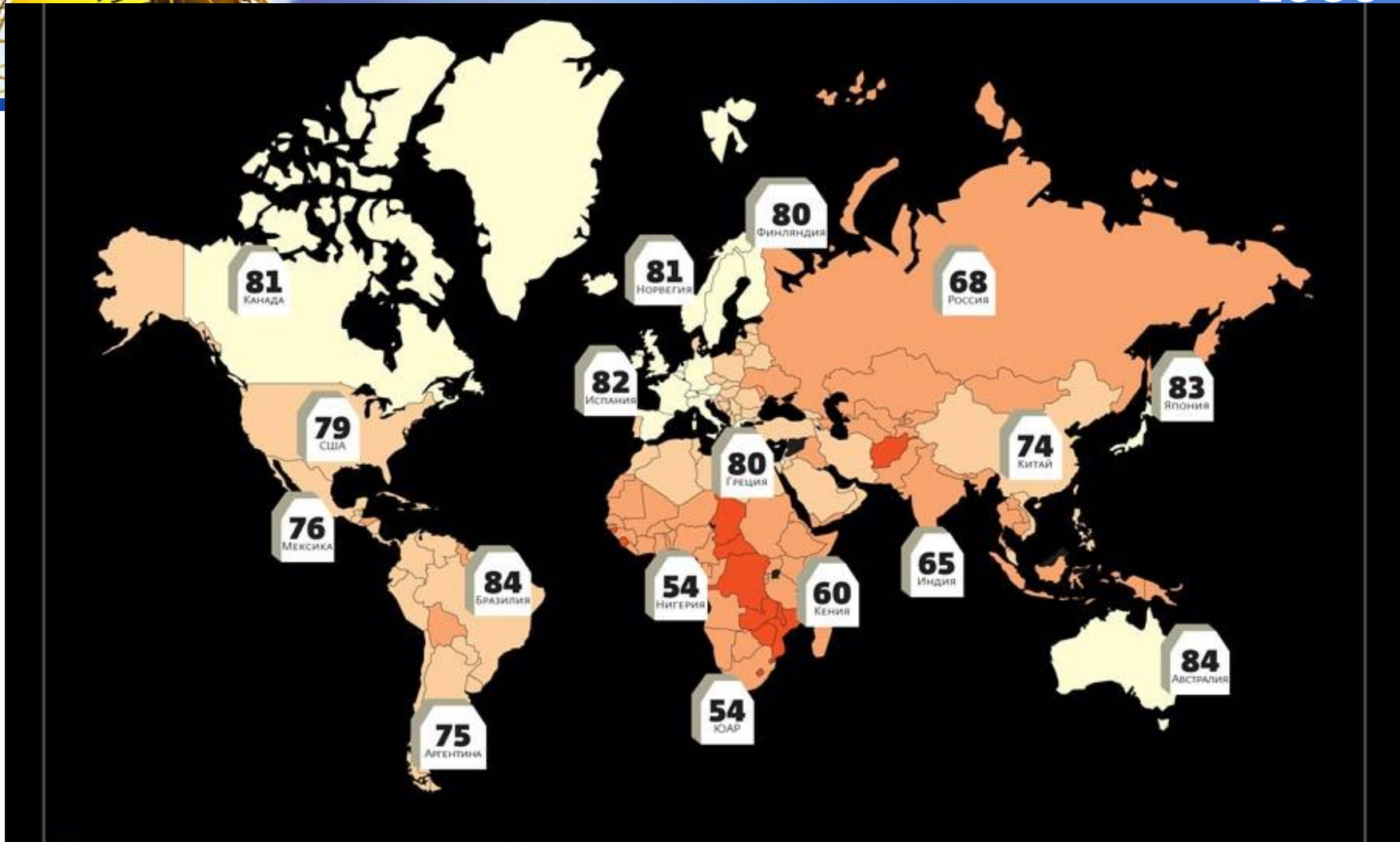
- ❖ Бір жаһандық мәселеге талдау жасай алады.
- ❖ Сол жаһандық мәселенің пайда болу себептерін анықтай алады.
- ❖ Осы мәселені шешуге бірнеше ұсыныстар жасай алады.

Қандай көрсеткіштер арқылы әлем бай және кедей елдерге бөленеді ?

1. Жалпы ішкі өнім (жыл бойы/жан басына шаққандағы).
2. Жалпы Ұлттық өнім (жыл бойы/жан басына шаққандағы).
3. Джини коэффициенті.
4. Адам потенциалы дамуының индексі.
5. Өмір сүру сапасы.

Бұл картадан қандай мәліметтер алуға болады?

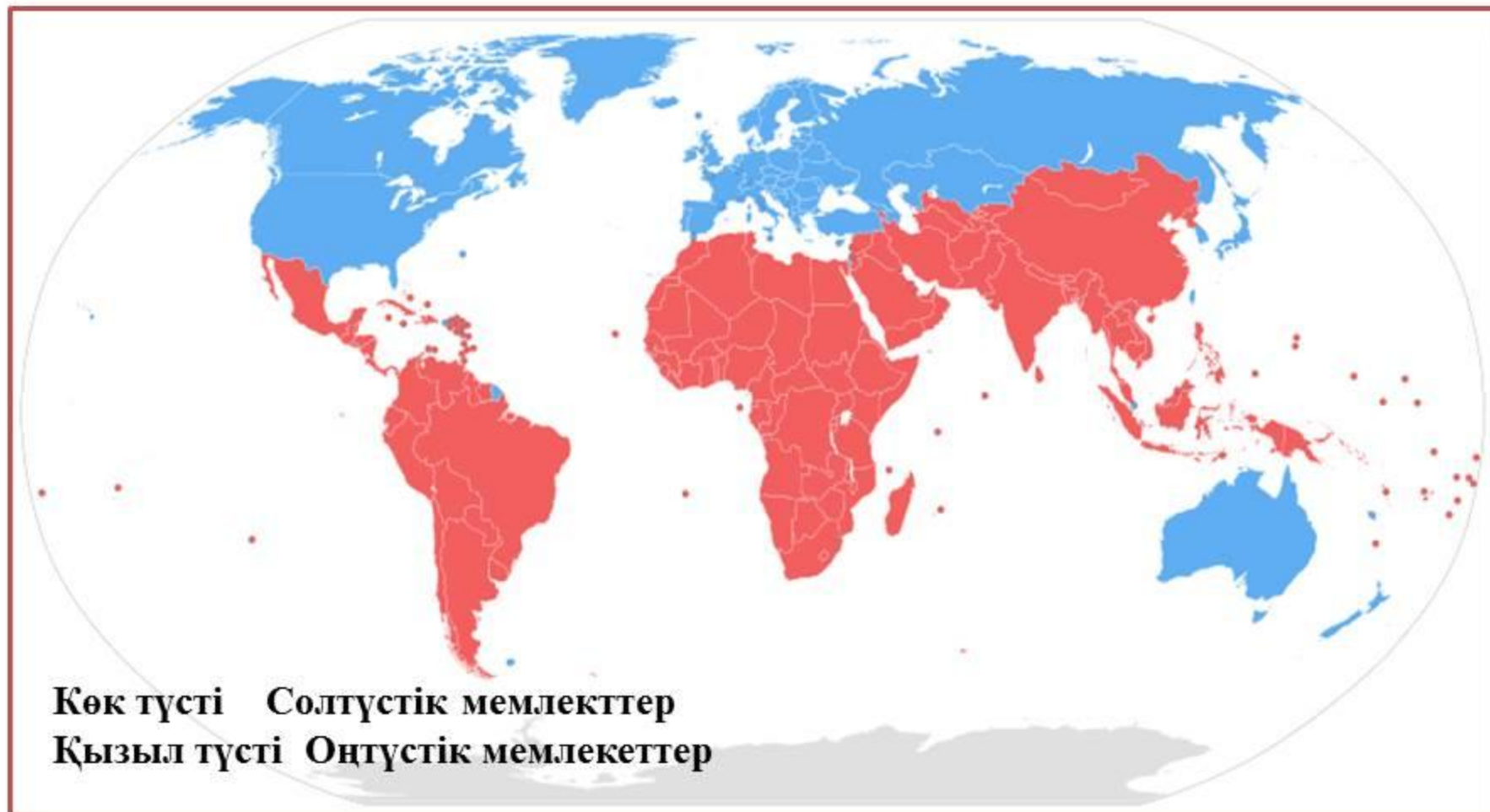

Бұл картадан қандай мәліметтер алуға болады? Жоғарғы көрсеткіштердің себебін анықтаңыздар.

Әлем елдерінің ЖІӨ бойынша жан басына шаққандағы көрсеткіші (ХВҚ, 2015)

Әлемнің Солтүстік және Оңтүстік мемлекеттері

Солтүстік және Оңтүстік мемлекет деген мағынасын түсіндіріңіз?

1

Теңсіздік : жақсы ма жаман ба?

.....●

2

Бай елдердің + мен -

.....●

3

Кедей елдердің + мен -

.....●

Теңсіздіктің белгілерін атаңыздар

❖ Елдердің даму көрсеткіштері не?

:

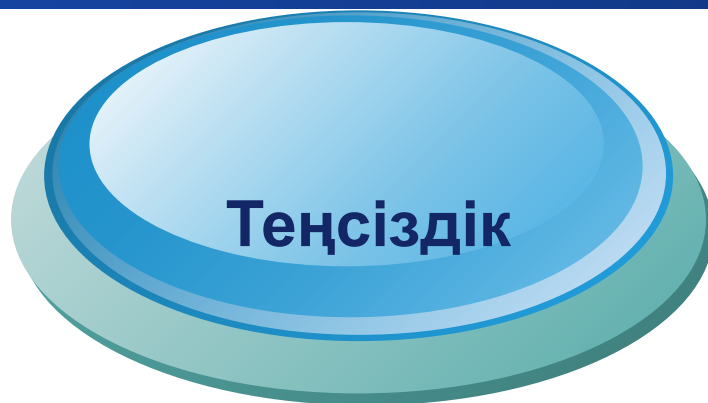
- ❖ Әлеуметтік теңсіздіктің себептерін анықтап, кедей мен бай адамдардың қоғамдағы ролі жөнінде өз ойларыңызды жеткізіңіздер.
- ❖ дамушы аймақтардың 1/5 тұрғыны-1,22 млрд адам күніне \$1,25, ал 2,4 млрд адам \$2 күн көреді.

Pew Research Center-әлеуметтік орталығы зерттеуі бойынша, АҚШ-та соңғы жылдары орташа кіріс алатын адамдардың үлесі барлық халық санының 49,7%, 1971 жылы ол көрсеткіш 61%. Жәнеде халықтың белгілі бөлігі төмен кіріске ауысқан.

- ◆ **Теңсіздігі жоқ қоғам болу мүмкін бе?**
- ◆ **«Теңсіздік» деген ұғымға қандай сипаттама берер едіңіздер.**

байлық

**Ликвидті
құндылықтар
ға иеленулері**

кедейлік

**Шектеулі
ресурстарға аз
мөшерде қол
жеткізудегі
адамдардың
экономикалық
және әлеуметтік
жағдайы**

Дамыған-дамушы елдердің жұбынан таңдап ондағы адамдардың өмір сүру деңгейлеріне келесі жоспар бойынша сипаттама беріңіздер:

- ❖ Халық саны: әйелдер, ер адамдар, балалар.
- ❖ Жан басына шаққандағы ЖІӨ.
- ❖ Жан басына шаққандағы жылына қанша кВтсағ энергия тұтынылады.
- ❖ Білімі.(оқушылар саны, жоғары білімділер саны,)
- ❖ Орташа айлық жала ақылары немесе табыстары.
- ❖ Ел азаматтарының экономиканың қай саласында жұмыс істеу үлесі басым?
- ❖ Орташа өмір сүру ұзақтығы.
- ❖ Тағыда басқа көрсеткіштер.(автомобиль, саяхат..)

Джини коэффициенті

Джини коэффициенті

итальян экономист, статист және демограф

Коррадо Джини (1884-1965 ж.ж.) жетілдірді (разработал)

**кірісті /табыс бөлудегі және теңсіздіктің
көрсеткіші**

статистический показатель степени расслоения общества данной страны (степень богатства или бедности страны)

2- тапсырма.

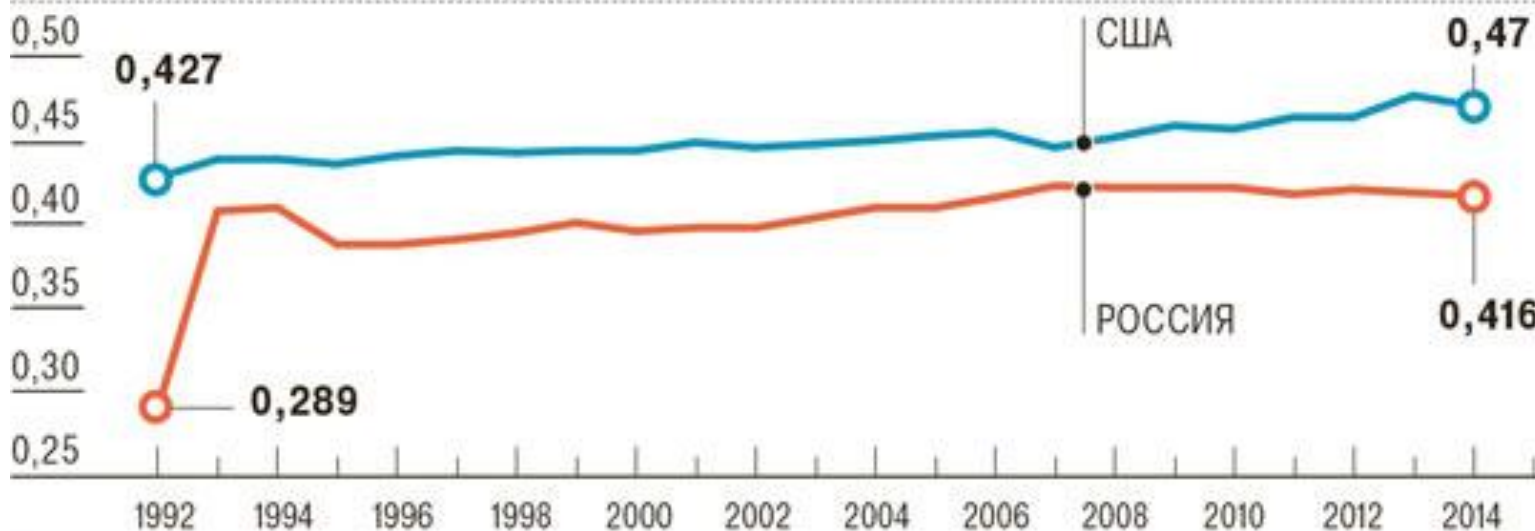
1. Елдерді Джини коэффициент бойынша топтастырыңыз (карта келесі слайдта).
2. Джини коэффициент бойынша топтастырылған елдерді әлемнің Солтүстік және Оңтүстік мемлекеттерімен сәйкестендіріңіз. (карта келесі слайдта).
Қандай қорытынды шығарасыз?

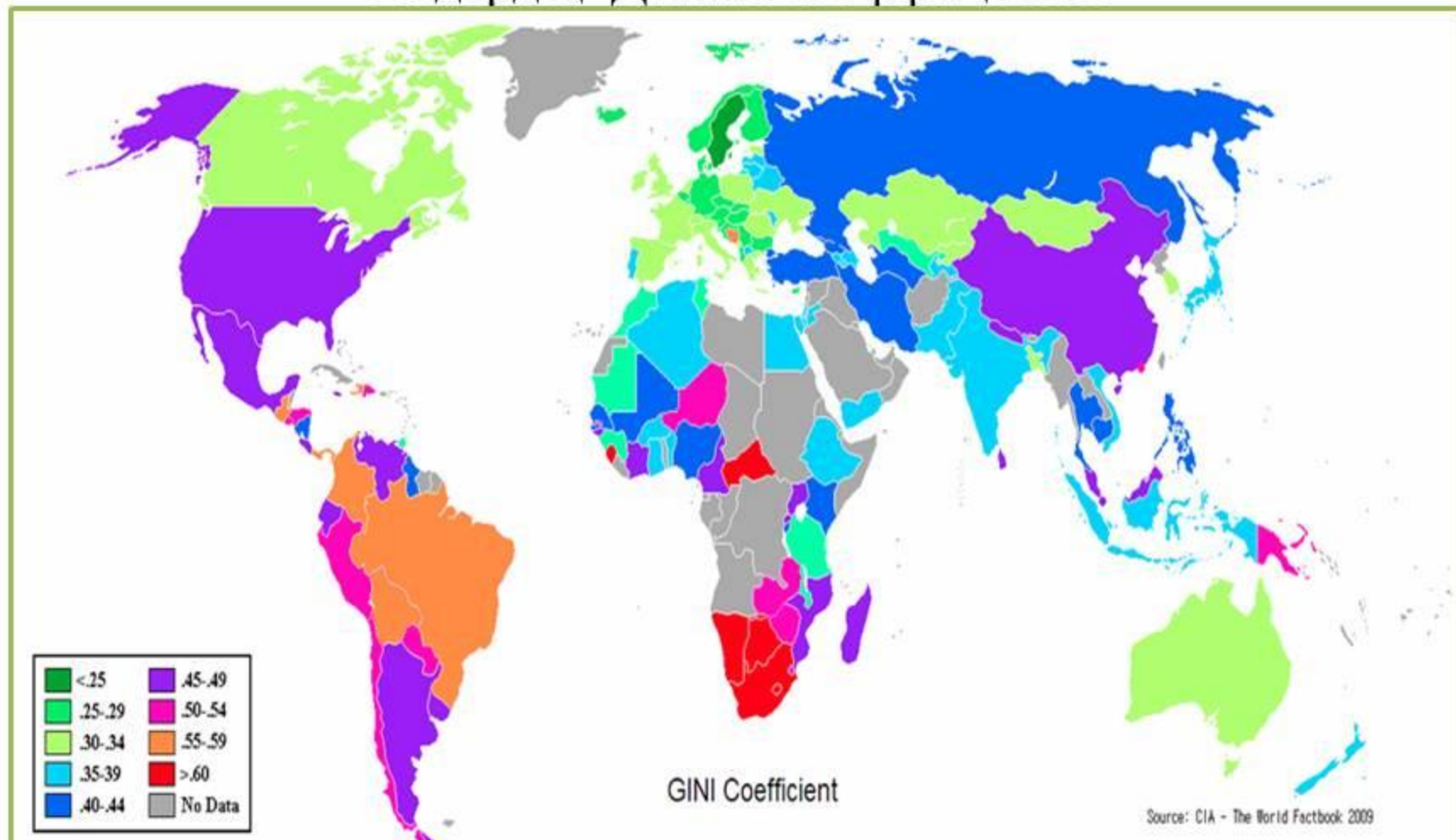
Джинни коэффициенті

КАК МЕНЯЛСЯ КОЭФФИЦИЕНТ ДЖИНИ В США И В РОССИИ

ИСТОЧНИКИ: БЮРО ПЕРЕПИСИ НАСЕЛЕНИЯ США, РОССТАТ.

Елдердің Джини коэффициенті

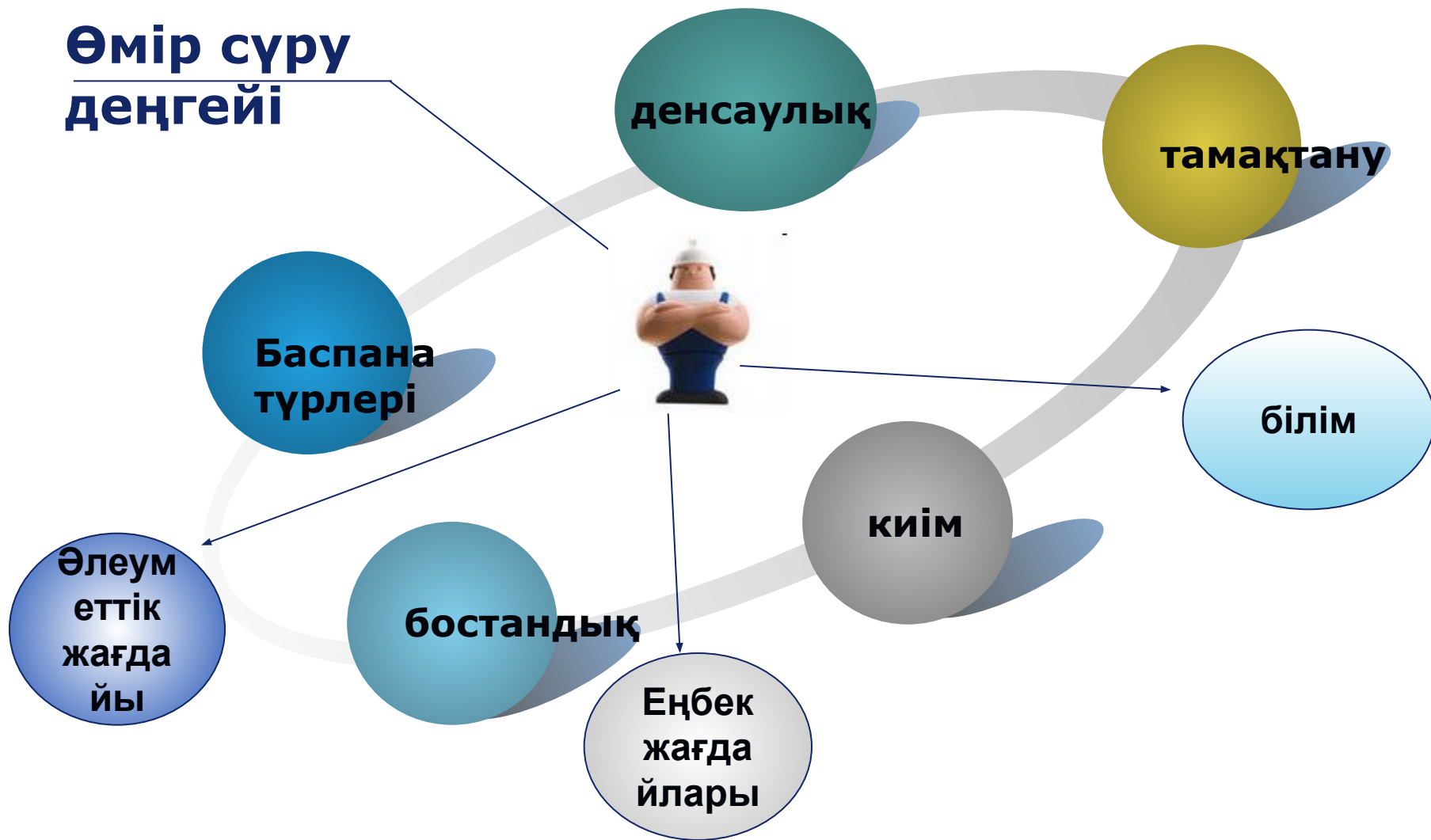

Коэффициент Джини по распределению национального дохода стран мира в 2009 году

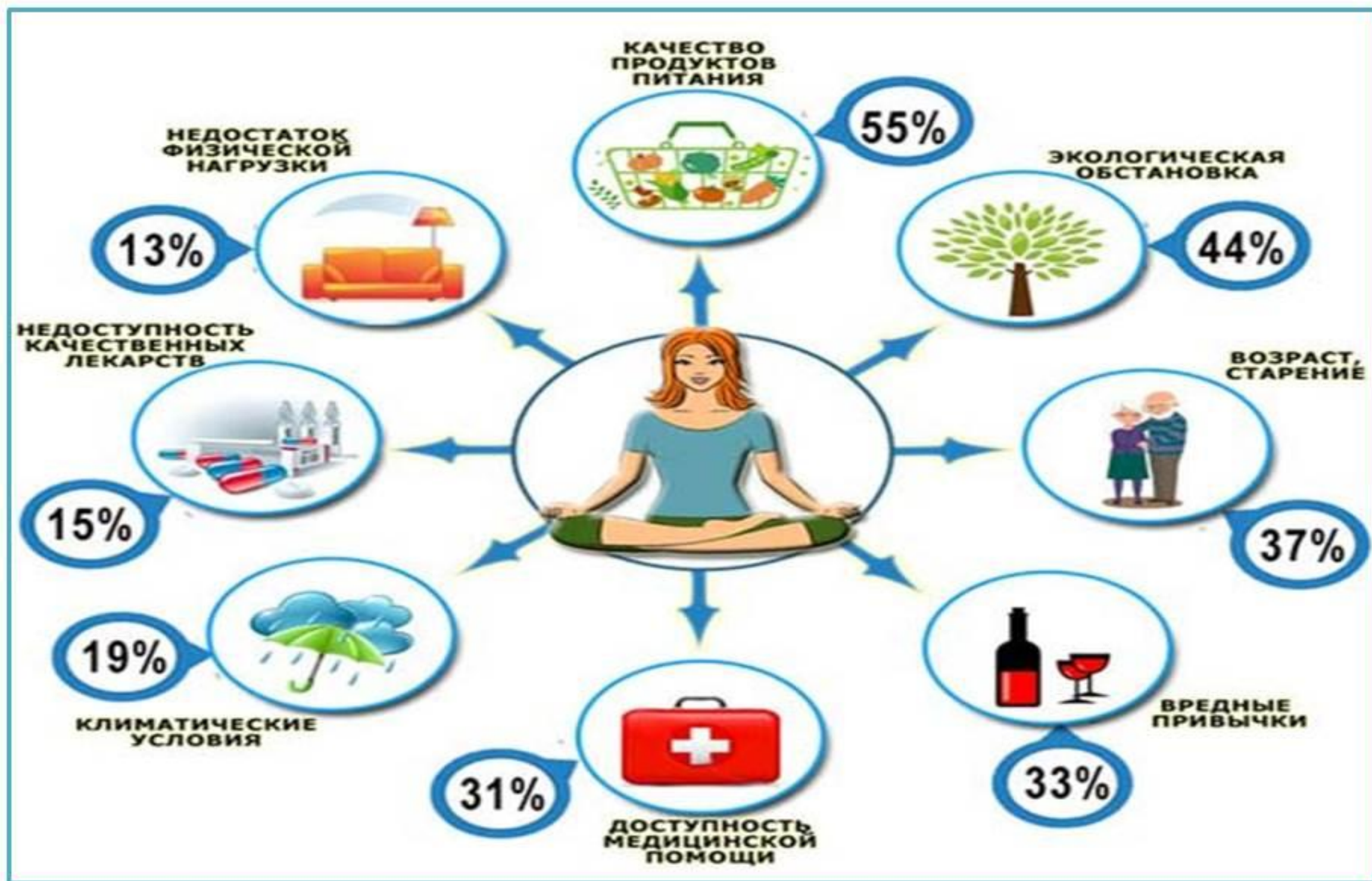

Өмір сүру деңгейі

Өмір сүру сапасына не әсер етеді?

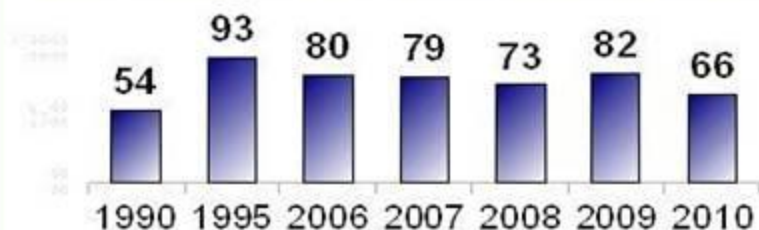

Индекс человеческого развития (ИЧР)

Интегральным социально-экономическим показателем развития человеческих ресурсов является Индекс развития человеческого потенциала (ИРЧП) (human development), который дает сравнительную оценку достижениям в области улучшения жизни людей в странах мира.

Место Казахстана по ИЧР в динамике лет

В Казахстане наблюдается динамика в улучшении ИРЧП.

Согласно Докладу ПРООН «Реальное богатство народов: пути к развитию человека» за 2010 год, Казахстан находится в группе стран с высоким уровнем развития человеческого потенциала (66) из 169 стран.

Ой толғау:

- Адам неліктен кедейлікке ұшырайды?

Сіздер кедей адамдарға қалай қарайсыздар?

Подумайте:

❖ қандай заттарды байлыққа жатқызасыздар ?

<https://www.gazeta.ru/business/2016/01/25/8040329.shtml>

http://nemurzilka.ru/news/samye_bednye_strany_planety/2013-11-13-215

2.

<http://dengivsetakipahnyt.com/rejting/top10-samyh-bogatyh-stran.html>

3.

<http://www.rutvet.ru/in-top-10-samyh-bogatyh-stran-mira-2013-4721.html>

Бай және кедей елдер